

Bestemmingsplan 'uitbreiding Uivermeertjes'

**vormvrije m.e.r.-beoordeling als bedoeld
in artikel 5, onder b van het Besluit
milieu-effectrapportage 1994**

CSO Adviesbureau

Sleperweg 10
6222 NK Maastricht
Tel. 043 – 352 39 50
Fax 043 – 352 39 70
d.boer@cs0.nl

Contactpersoon CSO

De heer drs. ing. E. Schurink
Mevrouw mr. D.R. Boer

Projectcode: 11A058

Rapportnummer: 11A058.R05.DB

Versiedatum: 22 februari 2012

Status: Definitief

Autorisatie

Opgesteld door:
Mevrouw mr. D.R. Boer
Senior Jurist Omgevingsrecht

Handtekening

.....

Akkoord bevonden door:
De heer drs. ing. E. Schurink
Senior Adviseur Ruimte en Milieu

Handtekening

.....

Projectcode: 11A058
Versiedatum: 22 februari 2012

Inhoudsopgave

1	Inleiding en doel.....	1
2	Beoordelingskader.....	1
3	Kenmerken van het project.....	1
4	Locatie in relatie tot de gevoeligheid van het gebied.....	2
5	Kenmerken van de mogelijke effecten.....	2
6	Effecten in combinatie met andere projecten.....	5
7	CONCLUSIE.....	5

Bijlagen

1 Inleiding en doel

Als oppervlaktedelfstoffen (zoals onder andere zand, grind en klei) worden gewonnen, geldt in bepaalde gevallen de verplichting om een milieueffectrapport (MER) op te stellen. Een milieueffect-rapportage¹ is verplicht in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een winplaats met een omvang van 25 ha of meer (Besluit m.e.r., bijlage C categorie 16.1). In het geval de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 12,5 ha of meer moet het bevoegd gezag beoordelen of een milieu-effectrapportage nodig is.

De omvang van het plangebied is ca. 14 ha, maar de daadwerkelijke ontzandingsoppervlakte is ca. 12 ha. Hiermee blijft de ontgroning onder de drempelwaarde. Sinds 1 april 2011 moet ook bij activiteiten onder de drempelwaarde worden bekeken of kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Dit is het gevolg van een uitspraak van het Europese hof, die met ingang van 1 april 2011 is vertaald in artikel 2, lid 5 onder b van het Besluit milieu-effectrapportage 1994.

Een dergelijke toets is een nieuw element in de m.e.r.-regelgeving en wordt de *vormvrije m.e.r.-beoordeling* genoemd. Als belangrijke nadelige gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, moet een formele m.e.r.-beoordeling volgen.

2 Beoordelingskader

De beoordeling van de activiteit, de ontzanding, gebeurt aan de hand van de criteria uit bijlage III van de hiervoor aangehaalde Europese richtlijn, namelijk:

- a. de kenmerken van het project;
- b. de plaats van het project;
- c. de kenmerken van de mogelijke effecten.

De onderzoeken die voor het bestemmingsplan zijn uitgevoerd vormen de basis voor de beoordeling, naast gegevens over andere relevante ontwikkelingen in de omgeving van het plangebied.

3 Kenmerken van het project

Algemeen

De voorgenomen activiteit betreft de winning van zand in het gebied ten zuiden van de bestaande winlocatie Uivermeertjes in Deest. De zandwinlocatie zal na beëindiging van de zandwinning worden ontwikkeld tot natuur- en recreatiegebied.

Het gebied heeft momenteel een agrarische functie. In het zuiden van het plangebied ligt een hoogspanningsleiding.

Het grootste gedeelte van het plangebied zal in de toekomst uit water bestaan als gevolg van de ontzanding, en worden ingericht als natuurgebied, aansluitend aan de bestaande Uivermeertjes. Dit natuurgebied wordt na afloop van de zandwinning opengesteld voor extensieve vormen van recreatie zoals wandelen, struinen, vissen, bootje varen.

---

1 milieueffectrapport: het fysieke document; milieueffect-rapportage: de procedure die hieraan vooraf gaan.

Het ongesorteerde materiaal, het zogenaamde toutvenant, zal vanuit de nieuwe zandwinlocatie worden overgespoten naar de bestaande klasseerinstallatie van initiatiefnemer Sagrex aan de Laarstraat in Deest. Hier zal het ongesorteerde materiaal in de bestaande klasseerinstallatie worden gezeefd, op korrelgrootte gesorteerd en daarna tot specifieke producten zoals metselzand en betonzand worden geklasseerd al naar gelang de vraag uit de markt. De genoemde eindproducten beton- en metselzand en grind zullen per as worden afgevoerd via de bestaande infrastructuur. Kort gezegd betekent dit dat de bestaande infrastructuur voor verwerking en opslag wordt gebruikt. In het nieuwe wingebied komt alleen een drijvende zuiger.

De voorgenomen activiteit kan leiden tot directe en indirecte vormen van verontreiniging en/of hinder. Hieraan wordt aandacht besteed in hoofdstuk 4.

4 Locatie in relatie tot de gevoeligheid van het gebied

Rijkdom, kwaliteit en regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen in het gebied

De voorgenomen ontzanding ligt op circa 1700 meter van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en het (in ontwerp aangewezen) Natura2000-gebied Uiterwaarden Waal. In het Natura2000-gebied liggen ook de Afferdensche en Deestsche Waarden, waar rivierverruiming is voorzien in het kader van hoogwaterbescherming. De Ecologische Hoofdstructuur heeft geen "externe werking". Dit wil zeggen dat alleen op gevolgen wordt getoetst bij werkzaamheden die plaatsvinden binnen de EHS.

Opnamevermogen in relatie tot gevoeligheid gebied

Natura2000-gebieden zijn gebieden die zijn aangewezen als Speciale Beschermingszone in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Dergelijke gebieden moeten worden beschouwd als 'gevoelige gebieden' in de zin van de richtlijn over milieueffectrapportage.

Het referentiekader voor de toetsing van effecten op een Natura 2000-gebied wordt gevormd door de instandhoudingsdoelstellingen voor de leefgebieden en soorten, waarvoor het gebied is of wordt aangewezen. Deze zijn te vinden in het ontwerp-aanwijzingsbesluit voor de "Uiterwaarden Waal". Het gaat om instandhoudingsdoelstellingen voor 4 habitattypen, 7 habitaatsoorten, 3 soorten broedvogels en 17 soorten niet-broedvogels. Per habitat zijn doelen gesteld aan oppervlakte en kwaliteit. Voor de soorten en vogels zijn deze doelen ook geformuleerd, met aanvullende doelstellingen voor de omvang van de populatie.

Ter voorbereiding van het bestemmingsplan 'Deest Ontzanding' (vastgesteld op 30 juni 2011), op ca. 550 meter afstand van de EHS en het Natura2000-gebied, is een Voortoets² uitgevoerd naar mogelijke effecten. De mogelijke effecten als gevolg van de uitvoering van het bestemmingsplan zijn in de Voortoets echter als niet significant beoordeeld. Nader onderzoek uitgevoerd door Haskoning (in het kader van de ontwikkeling van de Voorhaven, inclusief ontsluitingsweg)³ bevestigt dat geen significante effecten zullen optreden.

De zandwinning aan de zuidzijde van de Uivermeertjes ligt op een wezenlijk grotere afstand van gevoelige gebieden, waardoor geen effecten, en dus ook geen significante, te verwachten zijn.

2 BRO, voortoets Natura 2000 Deest Zuid, 13 september 2007.

3 Onderzoek Royal Haskoning, d.d. 24 januari 2011, nummer 9W4012/R/904760/DenB.

5 Kenmerken van de mogelijke effecten

Mogelijk relevante milieugevolgen liggen merendeel op het vlak van landschap, archeologie, verkeer en verkeer-gerelateerde milieueffecten, water en verstoring van natuur. Hieronder volgt een nadere toelichting op deze aspecten. De overige aspecten worden ook – kort – benoemd.

Ruimtelijk-visuele (landschappelijke) effecten

In het Streekplan van de provincie Gelderland is de provincie opgedeeld in regio's, waarvoor gebiedsspecifiek beleid kan worden gemaakt. Per regio is een regionale structuurvisie opgesteld door de regionale samenwerkingsverbanden van gemeenten. De kern Deest behoort tot de regio Rivierenland. Deze regio wordt gekarakteriseerd door het rivierlandschap en water is daarin een structurerend element. De zandwinning is gekoppeld aan natuurontwikkeling, met water, in combinatie met extensieve recreatie. De ontzanding past binnen het landschappelijk beleid van de provincie en vanwege de natuurontwikkeling na afronding van de winning ontstaat bovendien een ruimtelijke meerwaarde.

Archeologie

Uit onderzoek⁴ is gebleken dat er mogelijk belangrijke archeologische resten in de bodem aanwezig zijn. Een proefsleuvenonderzoek, op basis van een Programma van Eisen, moet hier verdere duidelijkheid over bieden. In het bestemmingsplan worden daarom uit voorzorg alle mogelijke vindplaatsen beschermd door een dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' in combinatie met een vergunningstelsel voor het uitvoeren van werken of werkzaamheden, zoals het aanleggen/rooien van bos, leidingen en het verlagen van het grondwaterpeil. Een (omgevings-) vergunning kan alleen worden verleend als uit onderzoek blijkt dat de archeologische resten niet worden verstoord of wanneer eventuele archeologische vondsten worden veiliggesteld. Dit moet blijken uit een rapport van een nog uit te voeren archeologisch onderzoek. Indien hier waarden worden aangetroffen die behoudenswaardig zijn, dan kunnen deze door middel van opgravingen worden veiliggesteld.

Op basis van het archeologisch onderzoek dat is uitgevoerd bestaan er geen beletselen voor ontwikkeling van het plangebied mits archeologische vondsten worden ingepast, dan wel nader worden onderzocht en/of worden opgegraven. In het inrichtingsplan en de exploitatie is hiermee rekening gehouden.

Verkeer/mobiliteit

De ontgroning brengt met zich dat de Laarstraat voor een deel komt te vervallen en niet meer beschikbaar is voor doorgaand verkeer. De weg wordt niet of nauwelijks gebruikt voor doorgaand verkeer, dus afsluiting leidt niet tot problemen. Percelen in de omgeving blijven wel bereikbaar.

De (tijdelijke) zandwinning zal niet leiden tot extra verkeersbewegingen op de relevante wegen. Momenteel vindt zandwinning in de Uivermeertjes (ten noorden van het plangebied) plaats. Het verkeer als gevolg van de zandwinning rijdt nu over de Laarstraat, via de Deester Steeg naar de Maas- en Waalweg. Aangezien de verwerkingsinstallatie op dezelfde plaats gehandhaafd blijft, zal de afvoer van het zand op dezelfde wijze blijven plaatsvinden, namelijk via de Laarstraat en de Deester Steeg richting de Maas- en Waalweg. De nieuwe zandwinning zal pas plaatsvinden als de huidige zandwinning is afgerond. De locatie van de zandwinning wijzigt wel, maar de verkeersproductie neemt hierdoor niet toe. De wegen hebben voldoende capaciteit voor de verwachte verkeersintensiteiten.

(Grond)waterhuishouding

De ontgroning leidt tot verstoring van de huidige waterhuishouding. In het gebied aanwezige watergangen die bijdragen aan de afvoer van overtollig hemelwater verdwijnen en worden gecompenseerd.

4 RAAP, verkennend booronderzoek d.d. 2 september 2011, kenmerk: DRUZ
 RAAP, aanvullend onderzoek februari 2012.

In overleg met het waterschap Rivierenland en de gemeente Druten zijn uitgangspunten benoemd waarmee in de hydrologische berekeningen van de nieuwe watergangen en de bijbehorende duikers rekening is gehouden⁵.

De effecten van de nieuwe plas op de waterhuishouding in het gebied en de omgeving zijn met een hydrologisch onderzoek vastgesteld (zie ook bijlage 4).⁶ Ten behoeve van de effect-berekening is een hydrologisch model gemaakt, waarbij is voortgebouwd op modellen die in andere studies voor het Waterschap Rivierenland zijn uitgevoerd. Met dat nieuwe model zijn verschillende scenario's doorgerekend: de bestaande situatie met autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld de andere voorziene ontgrondingen in de omgeving), en de autonome ontwikkeling met met voorgenomen ontzanding. Het model is gevalideerd op basis van feitelijk gemeten grondwaterstanden en stijghoogtes in gewone gemiddelde situaties en in situaties met een hoogwatergolf.

In algemene zin geldt dat een plas effecten heeft op de grondwaterstanden rondom de plas. Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dat ten noordoosten van de plas de grondwaterstand in een natte situatie (GHG) daalt en in een droge situatie (GLG) stijgt. De extremen worden dus minder groot, de veranderingen liggen in de orde van de 0,20 meter in genoemde situaties. In gemiddelde situaties zijn de effecten geringer. Alleen in een klein gebied van beperkte omvang ten zuidwesten van de nieuwe plas kan de GHG in geringe mate stijgen (0,10 tot 0,20 m) wat, als dit niet gewenst is, kan worden tegengegaan door de aanleg van drainage. Daarnaast is vastgesteld dat in de nabijheid van de aan te leggen nieuwe watergangen de grondwaterstand daalt. Omdat door de ontzanding voornamelijk de extremen worden gedempt, zal de landbouw of de voorgenomen woningbouw in Deest-Zuid van de ontwikkelingen geen schade ondervinden.

Het totale effect van de plas op de waterbalans van het gebied is niet noemenswaardig. De aanleg van de plas heeft ook geen effect op de peilfluctuatie in de plas De Ganzenkuil. Het peil in de nieuwe plas kan stijgen waardoor het nodig is om kades rond de plas aan te brengen.

Effecten op beschermde gebieden en soorten

In 2011 (met afgeronde rapportage uit 2012) is een nader natuuronderzoek uitgevoerd om vast te stellen of de betreffende ontheffingsplichtige soorten daadwerkelijk in het plangebied voorkomen en of de voorgenomen planontwikkeling strijdig is met de soortenbescherming⁷.

Het nader onderzoek heeft bestaan uit een reguliere quickscan aangevuld met een nader onderzoek naar amfibieën, reptielen, vissen, vleermuizen en standvogels. Uit het onderzoek is het volgende gebleken:

- binnen het plangebied zijn geen ontheffingsplichtige plantensoorten geregistreerd en/of aangetroffen. Een ontheffing is daarom niet nodig;
- er zijn geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van strikter beschermde soorten. Er worden daarom geen conflicten met de Flora&faunawet verwacht;
- het plangebied heeft geen status in het kader van de Natuurbeschermingswet. Ook zijn dergelijke gebieden niet aanwezig in de directe omgeving.

Het advies is om de werkzaamheden uit te voeren volgens de goedgekeurde Gedragscode Zorgvuldig Winnen, die is ontwikkeld om ecologische waarden zoveel mogelijk te beschermen tijdens ontgrondingswerkzaamheden.

Bodem en luchtkwaliteit

Uit onderzoek⁸ is gebleken dat de bodemkwaliteit geen belemmering vormt voor het uitvoeren van de activiteit. Voor wat betreft luchtkwaliteit is ook geen probleem te verwachten. De woningen in de omgeving zijn voornamelijk bedrijfswoningen, die niet relevant zijn in dit kader.

⁵ Afmetingen watergangen Deest-Zuid. Kenmerk: DEE2-6/spij2/002, datum: 25 januari 2010.

⁶ Hydrologisch onderzoek Deest-Zuid. Kenmerk: DEE3-1_004-rapc02-Waterhuishoudingsplan uitbreiding Uivermeert, datum: 3 februari 2012.

⁷ Nader onderzoek F&f-wet. CSO, 6 februari 2012

⁸ Verkennend bodemonderzoek CSO 11A058.R001.RP.GL d.d. augustus 2011;

Explosieven

In het kader van het bestemmingsplan Deest Zuid, in de directe nabijheid van de voorgenomen activiteit, is onderzoek gedaan naar niet gesprongen explosieven. Op basis van de resultaten van dit onderzoek is geconcludeerd dat dit onderwerp geen rol speelt in het plangebied aan de zuidzijde van de Uivermeertjes.

Bereik van de effecten

Gezien de aard van het project zijn de eventuele effecten niet complex van karakter. Alleen de landschappelijke effecten zijn permanent, maar acceptabel in het licht van het omringende landschap, waar water en watergebonden functies een overheersende rol spelen.

6 Effecten in combinatie met andere projecten

Er is ook beoordeeld of dit project, in combinatie met andere projecten, kan leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Op relatief grote afstand van het plangebied, in de Afferdensche en Deestsche Waarden aan de noordzijde van de Waalbandijk, worden rivierverruimende maatregelen uitgevoerd. Aan de noordzijde van de van Heemstraweg zal op termijn een ontzanding worden uitgevoerd. De effecten van dit project zijn in de diverse onderzoeksrapporten meegenomen. Het totale effect van de plas op de waterbalans van het gebied is niet noemenswaardig gebleken.

7 CONCLUSIE

Zoals uit deze notitie blijkt, leiden de kenmerken van het project, in relatie tot het plangebied, niet tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Ook heeft het project geen belangrijke nadelige gevolgen op het Natura2000-gebied en de Ecologische Hoofdstructuur.

Het project heeft geen effecten van betekenis ten aanzien van geluid, water, bodem, lucht en veiligheid. Er zijn geen effecten op beschermde soorten.

Omdat er mogelijk waardevolle archeologische resten in de bodem aanwezig zijn, is in het bestemmingsplan een dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' opgenomen, waardoor deze voldoende worden beschermd. Nog uit te voeren proefsleuvenonderzoek moet aantonen waaruit de resten bestaan.

Uit de onderzoeken voor het bestemmingsplan blijkt dat de effecten goed in beeld zijn gebracht en dat met het ontwerp van het plan, de ontzanding en de herinrichting van het gebied daarna, eventuele effecten zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt. Dit betekent dat het gemeentebestuur van Druten een goed besluit kan nemen over de vaststelling van het bestemmingsplan, waarbij de milieuaspecten een volwaardige plaats krijgen. Er is geen formele m.e.r.-beoordelingsprocedure nodig.